

Oponentský posudek

bakalářské práce Petra Říhy -Jednota světa a řeči v díle pozdního Wittgensteina

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Holeček, Ph.D.

Oponent: Mgr. Taťána Ospálková

Záměrem autorovy práce je výklad textů L.Wittgensteina, zaměřený zejména na Filosofická zkoumání, a to na základě zvolených klíčových pojmů. Letmo se také dotýká možného srovnání s Traktátem a v závěru textu pak ověřuje svoje chápání Wittgensteina pomocí dalších autorů (G.P.Bakera, P.M.S.Hackera, R. Rheese).

Vodítkem výkladu Filosofických zkoumání je pojem „funkce“ slova: pojmenování je pak pouze jednou z funkcí vedle jiných. Jinak řečeno, slovo je srozumitelné, protože je vždy „funkcí“ určité situace resp. dané jazykové hry.

Snad by stálo za zmínku Austinovo rozlišení performativu a konstativu, pasáž na str. 8 k tomu téměř vybízí. (příklad performativu ukazuje na význam situace při rozumění). Z textu je zřejmé, že Wittgenstein chápe pojem „gramatiky“ širěji, a to v souvislosti s používáním slov a nikoli preskripcí. Autor v této souvislosti dobře rozlišuje mezi gramatikou a formou.

V další části vidí autor důležitý rozdíl v pojmu „hry“ oproti Traktátu, pojem není definován ostře, definování je otevřené (rodinné podobnosti nelze definovat) a postupuje uváděním příkladů: nechce vymezit, nýbrž „nechat vidět“. Ostrá definice je nemožná, protože by musela určovat každou myslitelnou situaci, což je pro pozdního Wittgensteina nepředstavitelné.

Možná by bylo vhodné rozebrat podrobněji problém „dodržování pravidla“. Také proti pojmu „vágnosti“ by bylo lze uplatnit postřeh (str. 17- „učení ukazováním“), že Wittgenstein chce „ukazovat“, „vágnost“ není na úkor toho, že jsme schopni rodové (rodinné?) podobnosti okamžitě identifikovat.

Práce je z celkového hlediska velmi přehledná, logicky členěná. Zjevně také psaná s porozuměním a snahou zaujmout vlastní stanovisko.

Hodnocení bakalářské práce:

Počet kreditů: 42

Známka: 1

Oponent: Mgr. Taťána Ospálková

Taťána Ospálková
V Praze 5.9.2006